

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Alue- ja rakennepolitiikan ohjelma, luonnos

EAKR sisällöt (Euroopan aluekehitysrahasto)

4.5.2021

Soile Juuti, ohjelmapäällikkö
Pohjois-Savon liitto

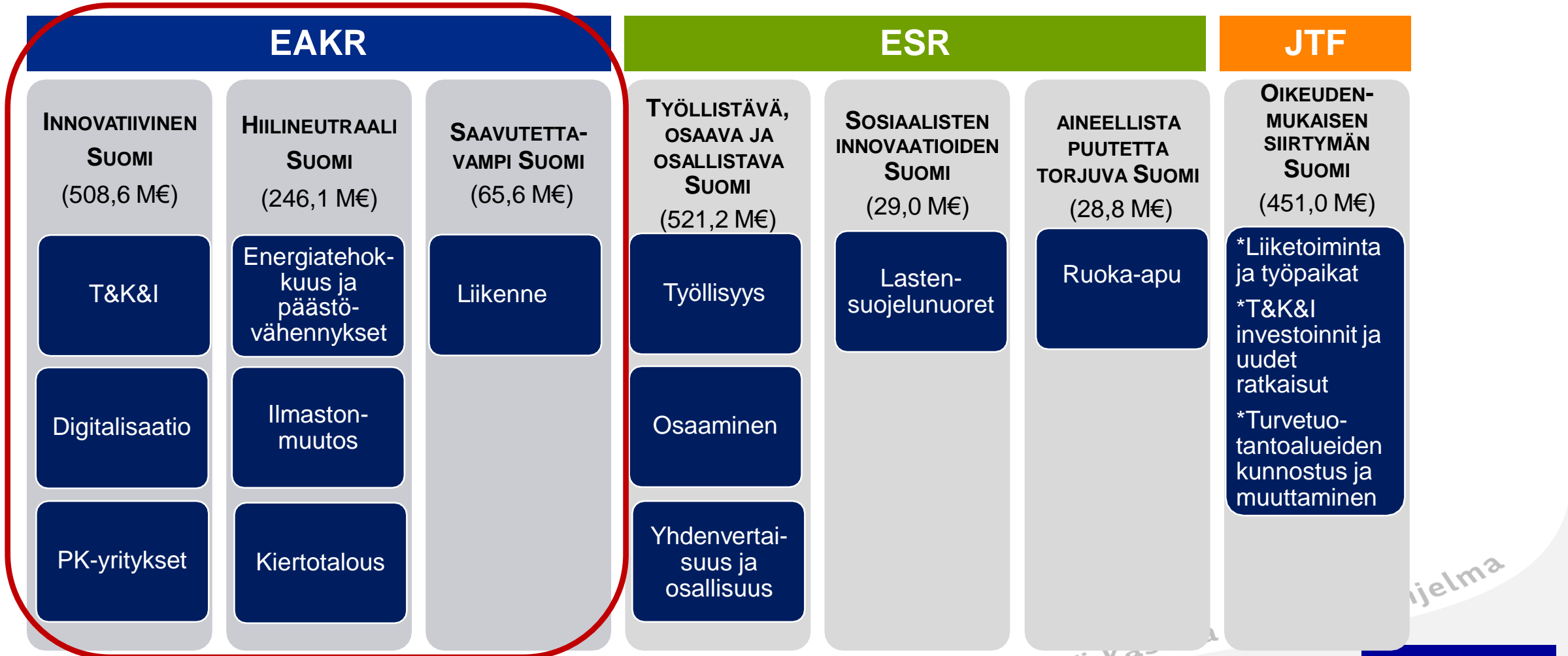
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelma 2021 - 2027

Suomen kokonaissaanto: EAKR 888 M€, ESR 605 M€ ja JTF 466 M€

EAKR -sisällöt

TL 1: Innovatiivinen Suomi

- ET 2.1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen *(rahoitetaan vain maakunnan älykkääseen erikoistumiseen liittyvää toimintaa)*
- ET 2.1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
- ET 2.1.3: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

TL 2: Hiilineutraali Suomi

- ET 2.2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- ET 2.2.2: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen
- ET 2.2.3: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

TL 3: Saavutettava Suomi *(vain Itä-Pohjois-Suomen alueella)*

- ET 2.3.1: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Yleisiä huomioita EAKR-sisällöistä

- Elinkeinoelämälähtöisyys
- Mahdollistava ja laaja
- Kestävä kehitys läpileikkaavana, hiilineutraalisuus
- Rahoituksesta 35 % ilmastotoimiin (**TL2** + TL1)
- Digitalisaatio – data, älykkäät ratkaisut
- Verkostot alueellisesti, kansallisesti, kansainvälisesti
- Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen kehittäminen ja hyödyntäminen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Huomioita ja nostoja EAKR-sisällöistä

TKI:

- **Elinkeinoelämälähtöinen tki-toiminta ja infrastruktuurien kehittäminen**
- Rahoitus kohdennetaan vain maakunnan älykkään erikoistumisen (äes) teemoihin
- Metsäresurssien kestävä käyttö
- Kulttuurin tki- ja luovan osaamisen hyödyntäminen
- Huippuosaamisen soveltaminen, tutkimustiedon kanavointi yrityksille ja yhteiskuntaan

Digitalisaatio:

- **Hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyödyksi**
- Tki-toiminta, investoinnit, liiketoiminnan kehittäminen
- Digitaaliset työmenetelmät, teknologiat (mm. avoin data, robotiikka, IoT, kyberturvallisuus, data-analytiikka)
- Liikkumisen älykkäät ja vähäpäästöiset innovaatiot, liikennepalvelut
- Pk-yrityksissä uusien digiratkaisujen hyödyntäminen ja kyberturvallisuus
- Pk-yritysten uudet tuotteet/palvelut
- Yritysten sähköinen liiketoiminta

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Huomioita ja nostoja EAKR-sisällöistä

Pk-yritysten kasvu ja kilpailukyky:

- **Kasvu ja kansainvälistyminen säilyvät keskeisinä tavoitteina**
- Uudet liiketoimintamallit, mm. jakamis- ja alustatalous, digipohjaset palvelut
- Hiilineutraalisuustavoitteen mukainen toiminta ja osaaminen (mm. liiketoiminta, tuote- ja palvelukonseptit)
- Luovan osaamisen hyödyntäminen
- Kiihdyttämöt, hautomot, yritysneuvonta

Energiatehokkuus:

- **Tavoitteena energiajärjestelmien muutos, erityisesti energiaintensiivinen teollisuus, liikenne, rakennuskanta ja energiantuotanto**
- Rakennusten energia- ja materiaalitehokkuus
- Tki ja liiketoiminta: mm. geoterminen lämpö, pumppuvoimalat, aurinkoenergia, tuuli, energian varastointi, biokaasu
- Energiajärjestelmät, -verkot ja energian varastointi (mm. akkuteknologia)
- Uusien ratkaisujen soveltaminen yrityksissä
- Liikenteen älykkäät ratkaisut, tuote- ja palvelukonseptit

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Huomioita ja nostoja EAKR-sisällöistä

Ilmastonmuutos:

- **Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luontokatastrofeista palautuminen**
- Tki, tuotteet, palvelut, teknologiat ja liiketoiminnan kehittäminen
- Neuvontatoimet

Kiertotalous:

- **Tavoite vähentää materiaalihävikkiä, päästöjä, kuljetustarpeita sekä parantaa yritysten kilpailukykyä ja kuluttajatarpeita.**
- Sivuvirtojen ja kierrätysmateriaalien hyödyntäminen, jätteen vähentäminen, hiilen sidonta, hiilinielut.
- Teolliset symbioosit
- Digitaaliset alustat resurssitehokkuuden edistämiseksi
- Vesien kestävä hyödyntäminen ja kuormituksen vähentäminen

Liikenne:

- **Pk-yritysten kehittymistä tukevat pienet liikenneväyläinvestoinnit**
- Älykkäät liikenneratkaisut, jotka vähentävät päästöjä, melua ja edist. liikenneturvallisuutta
- Liikennejärjestelmien strateginen suunnittelu

Kestävä kasvu ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Alueelliset infotilaisuudet hakijoille

Uudistuva ja osaava Suomi – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

POHJOIS-SAVON LIITTO
Regional Council of Pohjois-Savo

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Järjestämme avoimia lyhyitä infotilaisuuksia verkossa tukemaan hankevalmistelua tulevan ohjelmakauden hakuihin.

- 1.6. klo 13–15 ESR-ohjelmasisällöt
- 3.6. klo 9–11 EAKR-ohjelmasisällöt

Elo-syyskuu (ajat ja sisällöt tarkentuvat myöhemmin):

- Rahoitushaut, hankkeiden valinta, hyväksyttävät kustannukset/tukikelpoisuus,
- Kustannusmallit ja ryhmähankkeiden toteuttaminen
- Hankkeiden tuloksellisuus/indikaattorit ja viestintä
- EAKR- ja ESR-osarahoitteiset valtakunnalliset teemat

Lisäksi syksyllä järjestetään infoja koskien JTF:ää (oikeudenmukaisen siirtymän rahasto) maaseutuohjelmaa sekä EU:n kansainvälisiä rahoitusohjelmia.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) keskeinen sisältö

Luonnos

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

2.1.1 Erityistavoite: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

TKI-toiminta

- vahvistetaan osaamista, ennakointi- ja innovointitoimintaa edistämällä pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista sekä uusien teknologioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä
- tuetaan erityisesti elinkeinoelämän tarpeista lähtevien innovatiivisten ja älykkäiden ratkaisujen, toimintamallien sekä kokeilu-, pilotointi-, demonstraatio- ja oppimisympäristöjen sekä tutkimusinfrastruktuurin kehittämistä ja yhteiskäyttöä
- tuetaan mm. kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä
- kehitetään innovatiivisia ja kestäviä julkisia hankintoja sekä niiden parempaa hyödyntämistä referenssiympäristöinä sekä TKI-yhteistyön vaikuttavuuden kasvattajana
- edistetään hiilineutraalisuus-/vähähiilisyysavoitteita tukevaa TKI-toimintaa (ml. cleantech)
- edistetään älykkään erikoistumisen strategioiden mukaista metsäresurssien kestävään käyttöön liittyvää TKI-toimintaa ml. kehittämällä materiaalitehokkaita liiketaloudellisia hyödyntämisspolkuja (mm. mekaaninen teollisuus, massateollisuus, biopolttoaineet, materiaalitekniset ja lääketieteelliset sovellukset)
- tuetaan uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvien korkean lisäarvon tuotteiden kehittämistä sekä korkean jalostusasteen biotalouden kestävien arvoketjujen ja klusterien muodostumista

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

Vain älykkään erikoistumisen
teemoihin

2.1.1 Erityistavoite: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

TKI-yhteistyö ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- luodaan TKI-yhteistyömalleja ja toimintatapoja korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyölle, osaamisen ja teknologian siirrolle sekä kulttuurin TKI- ja luovan osaamisen paremmalle hyödyntämiselle
- kehitetään elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyötä sekä elinkeino- ja työelämälähtöisen soveltavan tutkimuksen hyödyntämistä yritystoiminnassa
- tuetaan elinkeino- ja työelämälähtöisen TKI-toiminnan vahvistamista sekä osaamis- ja innovaatioekosysteemien syntymistä, kehittämistä ja kytkeytymistä kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin ml. vihreään siirtymään
- tuetaan alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden hyvää hallintaa, toimeenpanoa ja TKI-verkostojen kytkeytymistä arvoverkostoihin sekä vahvistetaan yritysten kiinnittymistä älykkään erikoistumisen prosesseihin
- tuetaan älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden ja alojen välisiä sekä kansainvälisiä kumppanuuksia
- edistetään teknologioiden uutta soveltamista ja tuetaan uusien teknologioiden käyttöönottoa ja skaalautumista
- tuetaan huippuosaamisen soveltamista ja teknologisten valmiuksien parantamista sekä tutkimuksessa syntyneen tiedon kanavoimista yritysten ja yhteiskunnan käyttöön
- edistetään ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien pilotointia ja demonstraatioita sekä niiden käyttöönottoa ja kaupallistamista

EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

2.1.2 Erityistavoite: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

Digitalisaatio ja sitä hyödyntävät teknologiat

- edistetään digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa, yksityisen ja julkisen sektorin
- haasteissa ja kehittämisessä, palveluiden kehittämisessä ja saavutettavuudessa, jatkuvassa oppimisessa sekä teknologisiin murroksiin liittyvien uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämisessä
- tuetaan uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla
- edistetään digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista ja hyödyntämistä (esim. avoin data, robotiikka, automaatio, IoT, kyberturvallisuus, data-analytiikka, tekoäly)
- tuetaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyötä ja palvelujen yhteiskehittämistä ja parannetaan tietojen hyödynnettävyyttä kehittämällä yhteentoimivuutta
- tuetaan digitaalisten innovaatiokeskusten (digital innovation hub) käynnistämistä, kehittämistä ja yhteistyötä niin eurooppalaisella, kansallisella kuin alueellisella tasolla
- tuetaan investointeja uusien digitaalisten ratkaisujen pilotointiin tukemalla esimerkiksi demonstraatio- ja laboratorioympäristöjä kehitysalustoina

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

2.1.2 Erityistavoite: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

Digitalisaatio ja sitä hyödyntävät teknologiat

- tuetaan digitaalisten teknologioiden soveltamista ja siihen liittyvää TKI-toimintaa
- edistetään jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa ja täysimääräistä hyödyntämistä kapasiteettia vaativien palvelujen välityskanavina
- tuetaan älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota
- tuetaan liikenteen datan reaaliaikaisuuden parantamista ja liikennepalveluja sekä tilanne- ja olosuhdetietoja koskevan tiedon edistämistä valtakunnallisella ja alueellisella tasolla
- tuetaan digitaalisuuden eri mahdollisuuksien tuomista palvelukenttään kuten virtuaalisuutta ja ennakoivien palvelujen kehittämistä dataa hyödyntämällä eri toimialoilla ja sektoreilla

EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

2.1.2 Erityistavoite: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

Digitalisaation edistäminen yritystoiminnassa

- tuetaan uusien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen ja tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien ja -prosessien kehittämistä, soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä sekä vahvistetaan pk-yritysten kyber- ja tietoturvalmiuksia
- tuetaan pk-yritysten digitalisaatiota automaatioasteen nostamisessa, robotisaatiossa sekä uusien teknologioiden soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä
- vahvistetaan pk-yritysten valmiuksia digitalisaatioon (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut, liiketoimintamallit ja -prosessit, tietoturva ja -suoja sekä kyberturvallisuus)
- tuetaan yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun ja teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

2.1.3 Erityistavoite: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

Pk-yritysten kasvu ja kansainvälistyminen

- parannetaan pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- ja innovointivalmiuksia
- tuetaan pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia, toimintaa uudistavia ja tuottavuutta lisääviä investointeja
- parannetaan pk-yritysten osaamista osana liiketoiminnan kehittämistä

Pk-yritysten TKI-toiminta

- tuetaan pk-yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien syntymistä huomioiden ilmastokestävyys
- tuetaan aktiivista innovaatiotoimintaa edistävien prosessien käyttöönottoa yrityksissä
- kehitetään kestävien uusien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä datan hyödyntämistä ja edistetään niihin liittyvää yritystoimintaa
- vahvistetaan hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja
- vahvistetaan pk-yritysten valmiuksia luovan osaamisen hyödyntämiseen (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit, muotoiluosaaminen)
- tuetaan hiilineutraalisuus/vähähiilisyystavoitteiden mukaista toimintaa (ml. cleantech)

EAKR-toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

2.1.3 Erityistavoite: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

Uusi liiketoiminta ja verkostoitumisen edistäminen

- tuetaan uutta tai uudistuvaa liiketoimintaa sekä yritysten jatkuvuutta omistajavaihdoksia edistämällä, kehitetään uusia tapoja tukea uutta liiketoimintaa (ml. yrityskehittämö- ja hautomomallit) ja luodaan yritysneuvontaan liittyviä uusia toimintamalleja
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.1 Erityistavoite: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- tuetaan tutkimusperusteisten hiilineutraalien ratkaisujen, toimintamallien sekä demonstraatio-, tutkimus-, pilotointi- ja oppimisympäristöjen kehittämistä, käyttöönottoa ja yhteiskäyttöä
- edistetään ja tuetaan energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevaa yhteistyötä yrityssektorin, kuntien, tutkimustahojen ja kolmannen sektorin kanssa ml. rakennuskannan omaenergiatuotanto sekä hiilen talteenotto ja hyödyntäminen raaka-aineena
- kehitetään energiatehokkuuteen liittyvää korjausrakentamisosaamista (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta)
- edistetään rakennusten energia- ja materiaalitehokkuutta ja älyratkaisuja
- tuetaan vähähiiliseen teknologiaan, hukkalämpöön sekä päästöttömiin ja älykkäisiin energiajärjestelmiin liittyvää TKI-toimintaa ja -infrastruktuureja
- edistetään puhtaisiin energialähteisiin, hajautettuun energiantuotantoon sekä energian tuotannon monipuolistamiseen (mm. geotermisen lämmön hyödyntäminen, pumppuvoimaloiden edistäminen, aurinkoenergia, hybridilämpöjärjestelmät, tuulienergia, energian varastointi) liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä
- kehitetään uusiutuvaan energiaan liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia ja teknologiaa (mm. biokaasu, uusiutuva LBG)

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.1 Erityistavoite: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- edistetään älykkäiden ja kustannustehokkaiden energiajärjestelmien ja -verkkojen kehittämistä
- kehitetään energian varastointia (mm. kestävä akkuteknologia ja akkuklusteri)
- edistetään Power to X -ratkaisuihin, vetytalouteen ja hiilidioksidin talteenottoon liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä sekä paikallisia demonstraatiohankkeita

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.1 Erityistavoite: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Energia- ja materiaalitehokkuuden edistäminen yritystoiminnassa

- kehitetään hiilineutraaliin talouteen liittyvien uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä edistetään niihin liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista
- tuetaan pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista (esim. liikenne ja viisas liikkuminen, rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut)
- tuetaan korkean jalostusasteen tuotteiden kehittämistä
- edistetään teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistämistä ja energiaomavaraisuuden parantamista, energia- ja materiaalitehokkuuden kehittämistä sekä kiertotalouden ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa
- lisätään alueiden ja elinkeinoelämän tietämystä energiaratkaisuista ja -tehokkuudesta

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.1 Erityistavoite: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- edistetään elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä ja julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön ja energiatehokkuuden parantamiseksi
- kehitetään puurakentamista, rakentamisen kestävyyttä ja pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja tuotantotapoja sekä rakentamisen ja rakennusten käytön energia- ja materiaalitehokkuutta huomioiden rakennusten koko elinkaari
- kehitetään työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta
- kehitetään kunnille ja yrityksille keinoja hyödyntää vertailukelpoista päästödataa ja tietoa erilaisten toimenpiteiden potentiaalisista päästövähennyksistä, kustannuksista ja hyödyistä erityisesti energia-asioissa
- tuetaan liikenteen energiatarpeen vähentämistä sekä liikennejärjestelmien strategista suunnittelua kehittämällä uusia tuote- ja palvelukonsepteja sekä älykkäitä ratkaisuja liikenteen, kestävän liikkumisen ja saavutettavuuden tarpeisiin
- kehitetään uusiutuvia ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä käytettäviä liikennemuotoja
- edistetään kestäviä julkisia hankintoja energia- ja liikennealalla

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.2 Erityistavoite: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä TKI-toiminta

- tuetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnalla yritysten ja alueellisten pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä ilmastokestävyyden takaamiseksi
- kehitetään työvälineitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskienhallintaan liittyvien suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittämiseen alueellisille ja paikallisille toimijoille ilmatoriskien ja niiden vaikutusten ennakointiin ja hallintaan
- kehitetään innovatiivisia menetelmiä, teknologioita ja tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastonmuutokseen ja varautumista sään ääri-ilmiöihin sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia
- kehitetään innovatiivisia menetelmiä elinkeinotoiminnasta vesiin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien ympäristöhaittojen ja -riskien vähentämiseksi
- vahvistetaan monihyötyisten viherrakenteiden ja luontopohjaisten ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia
- vahvistetaan kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.2 Erityistavoite: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä yritystoiminta

- tuetaan ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ympäristöhaittojen ja –riskien vähentämiseen sekä vähäpäästöisyyteen liittyvien älykkäiden ratkaisujen ja palvelukokonaisuuksien kehittämistä, pilotointia ja skaalautumista kasvavaksi liiketoiminnaksi
- tuetaan pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittämistä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen
- kehitetään ilmastonmuutoksen edellyttämiä turvallisuuteen ja katastrofivalmiuteen liittyviä tuotteita ja ratkaisuja, ml. digitekniikka
- tuetaan elinkeinoelämää ja yrityksiä tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa kehittämään toimintamalleja ilmatoriskien hallitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, huomioiden myös hiilensidonta, luonnon monimuotoisuus ja vesiensuojelu
- tuetaan elinkeinon sopeutumista ilmastonmuutokseen, ml. perinteiset ja saamelaislinkeinot
- tuetaan ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioivan kestävän luontomatkailun ja siihen liittyvien ekosysteemipalvelujen kehittämistä (mm. pohjoisen muuttuvat lumiolosuhteet ja lumettomuus eteläisessä ja läntisessä Suomessa)
- edistetään ekosysteemipalvelujen hyödyntämiseen liittyvää yritystoimintaa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.2 Erityistavoite: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen (ET 2.4)

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä suunnittelu, toimeenpano ja tiedotus

- tuetaan alueellisten ja paikallisten sopeutumisstrategioiden sekä -suunnitelmien valmistelua huomioiden ilmastonmuutoksen vaikutusten ja sopeutumistarpeiden alueelliset erot (mm. elinkeinorakenne)
- lisätään neuvontaa ja tukea ilmastotyön (sopeutuminen ja hillintä) organisoitumisessa ja resursoinnissa, ml. ilmastotiekarttojen valmistelu, tukiverkostot ja strateginen ja viestinnällinen tuki toimeenpanolle
- edistetään kestävien julkisten hankintojen kehittämistä, ml. ilmastokriteerien käyttö, hankintojen uudelleensuuntaus ilmastoystävällisiin ja ilmastonmuutokseen sopeutumista tukeviin vaihtoehtoihin
- vahvistetaan alueellisten elinkeinojen logistiikkareittien ilmastokestävyyttä mm. tieverkon kuntokartoitusten ja tienpidon suunnitelmien kehittämisellä ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioiden
- vahvistetaan ennakointi- ja riskienhallintaosaamista sekä turvallisuusalan suunnittelua ja pilotointia

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.3 Erityistavoite: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen biotalouden TKI-toiminta

- tuetaan ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien, tuotantomenetelmien ja ekologisen kompensaaation pilotointia sekä niiden käyttöönottoa ja kaupallistamista
- kehitetään kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin sekä hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa, demonstraatioympäristöjä ja TKI-ekosysteemejä
- tuetaan kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelua
- edistetään kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja
- kehitetään toimintamalleja jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön sekä tuotteita korvaavien palvelujen kehittämiseen
- kehitetään älykästä materiaalien hallintaa, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivuvirtoja sekä varaudutaan entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon sekä aiempaa laajempaan yhteistyöhön
- edistetään hiilen sidontaan ja hiilinieluihin liittyvää TKI-työtä ja kehitetään pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja toimintamalleja

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.3 Erityistavoite: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen bionalouden TKI-toiminta

- kehitetään luonnonvara-alan kestävyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta
- edistetään ympäristö-, metsä-, vesi- ja luonnonvaratietojen digitaalista hyödyntämistä luonnonvarojen kestävästä käytön edistämiseksi
- kehitetään älykkäisiin taloihin liittyviä teknologioita, uusia materiaaleja ja liiketoimintamalleja
- tuetaan kiertotalouden osaamisverkostojen kyvykkyyttä tarjota kansainvälisesti kiinnostavia ratkaisuja
- tuetaan ravinnekiertoon liittyvää TKI-toimintaa
- tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.3 Erityistavoite: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

- vahvistetaan kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja ja tuetaan näiden edellyttämiä investointeja
- kehitetään kiertotalouden mukaista tuotesuunnittelua
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittyimiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
- edistetään osallistumista olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä tuetaan uusien teollisten symbioosien syntymistä
- tuetaan teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntämistä ja pilotointia aidossa teollisuusympäristössä
- edistetään jätteen määrää vähentävää toimintaa
- tuetaan lajittelua, kierrätystä ja kestäviä logistiikkaketjuja edistävien palvelukonseptien kehittämistä
- edistetään yritysten ja arvoketjujen resurssitehokkuutta parantavien digitaalisten alustojen ja muiden työkalujen kehittämistä ja käyttöönottoa
- tuetaan kiertotalouteen liittyvää korkean jalostusarvon yritystoimintaa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

2.2. EAKR-Toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

2.2.3 Erityistavoite: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

- tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi
- edistetään luontopohjaisten ratkaisujen toteuttamista kaupunkirakenteessa
- edistetään vesien kestävään hyödyntämiseen ja veden uudelleen käyttöön sekä ympäristökuormituksen vähentämiseen liittyvää kehittämistoimintaa ja sitä tukevia pilotointi- ja demonstraatiohankkeita ja liiketoimintakehitystä

2.3 EAKR-toimintalinja 3: Saavutettavampi Suomi

2.3.1 Erityistavoite: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö

- tuetaan pk-yritysten kasvuun ja investointeihin vaikuttavia liikenne- ja logistiikkainvestointeja
- tuetaan liikkumis- ja kuljetusmuotojen parempaa yhteen liitettävyyttä sekä yhteyksiä TEN-T – verkkoon parantavia paikallistason hankkeita
- tuetaan liikenteen älykkäitä ja puhtaita ratkaisuja, melutason alentamista ja liikenneturvallisuutta paikallistasolla edistäviä hankkeita
- tuetaan liikennejärjestelmien strategista suunnittelua

